

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี

เจิมจิต แยมผกา*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพกรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ตลอดจนศึกษาปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี จำนวน 440 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีหลายขั้นตอนโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว

ผลการวิจัยปรากฏว่า การเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับปานกลาง ตัวแปรเพศ อายุและวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว มีผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ที่ระดับ 0.05 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวมีผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพที่ระดับ 0.01 อาชีพ ระดับการศึกษา การให้คุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศมีผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศที่มีคุณภาพที่ระดับ 0.001 โดยกลุ่มตัวอย่างระบุว่าปัญหาขยะ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ถูกทำลายเป็นปัญหาอุปสรรคและเสนอให้มีการรณรงค์เรื่องความสะอาด การอนุรักษ์สิ่งมีชีวิตในพื้นน้ำ การจำกัดเวลาหรือจำนวนคนในการเข้าชมภายในถ้ำต่อ 1 วัน และเพิ่มจำนวนมัคคุเทศก์

คำสำคัญ : นักท่องเที่ยวยั่งยืนเชิงนิเวศ แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ

* นักศึกษา หลักสูตรสังคมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Abstract

This research aimed to study quality of ecotourists in Ratchaburi province and factors affecting quality of ecotourists, as well as problems, obstacles, and suggestions. This is survey research, and the sample was 440 tourists who visited a cave in Ratchaburi province. The method of study employed multi-stage random sampling and questionnaires to collect data. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA.

The research found that the quality of ecotourists in this case study of Ratchaburi province was at a moderate level. The analysis of variance showed that, gender, age, and the reason of visit are related at the 0.05 level. Monthly average income and tourism expenses are related at the 0.01 level. Career, education, environmental awareness, and knowledge about ecotourism are related at the 0.001 level. The participants specified waste problems, tourists' inappropriate behavior, and the destruction of tourism resources are the main problems. The participants also suggested an anti-littering campaign, a monkey conservation area, limits on time or the number of people allowed into the cave per day, and an increase in the number of guided tours.

Keywords: Ecotourists, Cave Tourism

บทนำ

การท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทธรณีวิทยา (Litho Travel) คือการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทหินผา ลานหินทราย อุโมงค์ โพรง ถ้ำน้ำลอด ถ้ำหินงอกหินย้อย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ แต่ถึงแม้ว่าโครงสร้างทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศประเภทธรณีวิทยา จะเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสภาพของพื้นโลก ซึ่งทำให้มีความแข็งแรงมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติประเภทอื่นๆ แต่เมื่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรณีวิทยานี้ได้รับผลกระทบทางด้านลบแล้ว ย่อมยากต่อการแก้ไข รักษา หรือฟื้นคืนสภาพความสมบูรณ์ได้ดั้งเดิม

ถ้ำ คือแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จัดอยู่ในประเภทธรณีวิทยา ที่ได้รับความนิยม อย่างมาก แต่ในขณะเดียวกัน ถ้ำก็เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีความอ่อนไหวอย่างมากด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ความงดงาม และภูมิทัศน์ที่แปลกตา อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสัณฐานธรณี ที่ใช้เวลานานนับล้านปี อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่นของแหล่งท่องเที่ยว ปัจจุบันกลับเสื่อมโทรมลง ทั้งนี้เนื่องจากภูมิสัณฐานภายในถ้ำถูกทำลายไป เช่น ผงงถ้ำที่ถูกขีดเขียน แกะสลัก หรือหินงอกหินย้อย

ที่ถูกหัก กระทบ เพื่อเก็บเศษชิ้นส่วนไปเป็นของที่ระลึก ซึ่งสิ่งเหล่านี้ได้ส่งผลให้เกิดเป็นความสูญเสียของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก

จังหวัดราชบุรี จัดได้ว่าเป็นจังหวัดที่อุดมไปด้วยแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำที่งดงาม อยู่มากมาย ซึ่งถ้ำแต่ละแห่งยังมีตำนานรวมถึงประวัติความเป็นมาที่น่าสนใจ ประกอบกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติอันอุดมสมบูรณ์ที่เอื้อต่อความเป็นอยู่ของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในถ้ำ และบริเวณใกล้เคียงก่อให้เกิดเป็นความหลากหลายทางชีวภาพซึ่งสร้างความเป็นเอกลักษณ์ให้ แต่ละพื้นที่ที่มีความน่าสนใจและน่าท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น แต่ทั้งนี้เมื่อการท่องเที่ยวประเภทถ้ำได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้นจากนักท่องเที่ยว ทำให้เกิดปัญหาทางด้านสภาพแวดล้อมและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรภายในแหล่งท่องเที่ยวด้วยเช่นกัน ดังนั้น นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ จึงสมควรเป็นมากกว่าผู้ชื่นชอบการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ เพื่อให้การท่องเที่ยวในแต่ละครั้งเป็นการท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ในการพักผ่อนพร้อมกับเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคงอยู่เป็นมรดกทางธรรมชาติต่อไปตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

จากความตระหนักถึงปัญหาดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเลือกที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศต่อไปในอนาคต

วิธีการศึกษา

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี จำนวน 440 คน โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ความถี่ (Frequency) อัตราส่วนร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ในการอธิบายตัวแปรอิสระและการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี และทดสอบปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยใช้สถิติทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยกลุ่มย่อยในแต่ละกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการวิเคราะห์การผันแปรทางเดียว (One – Way Analysis of Variance – One Way ANOVA) และใช้สถิติ t-test สำหรับตัวแปรอิสระที่แบ่งเป็น 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัย รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่างและนำเสนอข้อมูลโดยใช้คาร์้อยละ (Percentage)

ผลการศึกษา

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60.5 และเป็นเพศชาย ร้อยละ 39.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 ปีและต่ำกว่า คิดเป็นร้อยละ 62.5 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา ร้อยละ 46.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาสูงสุดที่ระดับมัธยมต้น-ปลาย หรือเทียบเท่าร้อยละ 55.7 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทและต่ำกว่า ร้อยละ 58.9 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การทำกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ร้อยละ 77.3

จากการศึกษารูปแบบการท่องเที่ยวปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางโดยรถยนต์/รถจักรยานยนต์ส่วนตัว ร้อยละ 71.4 มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ที่ 1,500 บาทและต่ำกว่า ร้อยละ 55.9 โดยจุดประสงค์ในการท่องเที่ยวคือการพักผ่อนหย่อนใจ ร้อยละ 68.0

จากการศึกษาปัจจัยส่งเสริมปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมระดับปานกลาง ร้อยละ 56.6 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 63.9 และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศระดับปานกลางร้อยละ 54.5 สำหรับการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรีในระดับปานกลางร้อยละ 65.9

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวเกี่ยวกับตัวแปรต่างๆ ผลปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีเพศแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.025 และในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศหญิงมีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพมากกว่านักท่องเที่ยวเพศชาย ทั้งนี้เนื่องจากเพศชายมีความสนใจกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย เช่น การปีนเขา การล่องแก่ง เป็นต้น และในทางกลับกันเพศหญิงจะมีความสนใจในกิจกรรมการท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไปหรือกิจกรรมการท่องเที่ยวในสถานที่ธรรมชาติมากกว่าการท่องเที่ยวเชิงผจญภัย

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีอายุแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไป มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำจังหวัดราชบุรี มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ 46 ปีขึ้นไปนั้นย่อมมีประสบการณ์ในการดำรงชีวิตมากกว่า และมีโอกาสในการดำเนินชีวิต

โดยการพึ่งพาอาศัยธรรมชาติ อันเป็นวิถีชีวิตของคนไทยที่สืบทอดกันมายาวนาน จึงส่งผลให้เกิดความรู้สึกรักและผูกพันในธรรมชาติ ซึ่งเป็นลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพในทัศนคติ

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้ในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ประกอบอาชีพ รับราชการและรัฐวิสาหกิจ มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด เนื่องจากกลุ่มอาชีพดังกล่าวมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่ากลุ่มอาชีพอื่น และยังมีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากกว่าอีกด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 และผลการศึกษาในครั้งนี้ยังพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด เนื่องจากระดับการศึกษาที่สูงขึ้น จะมีหลักสูตรการเรียนการสอนเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีเนื้อหาสาระที่ละเอียด ลึกซึ้งมากขึ้นไปตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้ในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ที่ 20,001 บาทและสูงกว่า มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด เนื่องจากในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งย่อมมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางซึ่งจะแตกต่างกันไปตามสถานที่ท่องเที่ยวรวมถึงค่าบริการหรือค่าที่พัก ทำให้กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนตั้งแต่ 20,001 บาทขึ้นไป มีโอกาสในการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่หลากหลาย และบ่อยครั้งกว่ากลุ่มนักท่องเที่ยวอื่น

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ทั้งนี้ในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวระหว่าง 3,001 บาทและสูงกว่ามีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด เนื่องจากในการท่องเที่ยวแต่ละครั้งย่อมมีค่าใช้จ่ายในเรื่องต่างๆ มากมาย เช่น ค่ายานพาหนะ ค่าที่พัก ค่าสินค้าและบริการ เป็นต้น ดังนั้น ผู้ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนยิ่งมากจึงมีโอกาสนักท่องเที่ยวมากขึ้นด้วย กล่าวคือค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวก็คือภาพสะท้อนของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนนั่นเอง

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยวแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ทั้งนี้ในการศึกษายังพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีวัตถุประสงค์ในการเยี่ยมชมญาติ เพื่อน มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด ซึ่งการท่องเที่ยวเพื่อเยี่ยมชมญาติ/เพื่อนนั้นทำให้มีโอกาสที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่น่าสนใจของชุมชนท้องถิ่นดั้งเดิมและชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีการให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้ในการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด เนื่องจากการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการให้คุณค่าต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงจึงมีแนวโน้มต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสูงเช่นเดียวกัน ซึ่งก็คือลักษณะของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพนั่นเอง

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศแตกต่างกัน ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ทั้งนี้ในการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี มากที่สุด กล่าวคือกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศสูงย่อมมีความรู้ ความเข้าใจและมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่เหมาะสม ไม่ส่งผลกระทบต่อ รบกวนหรือทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นลักษณะอันพึงประสงค์ของนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้สาเหตุน่าจะมาจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ได้เข้าร่วมนั้น เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามข้อบังคับข้อกำหนด หรือนโยบายภายในองค์กรที่สังกัดอยู่ ทำให้ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมที่ได้รับไม่ได้เกิดจากความต้องการ ความสนใจหรือจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แท้จริง ดังนั้น ประสบการณ์ในการทำกิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจึงไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีลักษณะการเดินทางต่างแตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้อง

กับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากไม่ว่าจะมีลักษณะในการเดินทางรูปแบบใด ทั้งการเดินทางพร้อมครอบครัว/ญาติ เดินทางพร้อมเพื่อน หรือมากับบริษัทนำเที่ยว แม้แต่เป็นการเดินทางเพียงคนเดียว อาจไม่มีความสำคัญหรือมีผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ เพราะไม่ว่าจะมีลักษณะการเดินทางในรูปแบบใดก็สามารถที่จะเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพได้ ซึ่งอาจจะขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นช่วยส่งเสริม เช่น การให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีพาหนะในการเดินทางแตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากปัจจุบันมีทางเลือกในการใช้ยานพาหนะที่หลากหลาย เช่น การใช้รถยนต์/รถจักรยานยนต์ส่วนตัว ใช้บริการของรถโดยสารประจำทาง หรือเดินทางเป็นหมู่คณะด้วยรถโดยสารแบบเช่าเหมา จึงทำให้ยานพาหนะในการเดินทางอาจไม่มีความสำคัญหรือส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ เพราะไม่ว่านักท่องเที่ยวจะใช้ยานพาหนะชนิดใดในการเดินทางก็สามารถเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพได้ ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นสนับสนุน เช่น การให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป็นต้น

กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแตกต่างกัน ไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการสื่อสารที่ก้าวหน้าและทันสมัย ทำให้การรับรู้ข้อมูลข่าวสารสามารถทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว สำหรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นในปัจจุบันมีการเผยแพร่ผ่านสื่อต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หรืออินเทอร์เน็ต ซึ่งปรากฏให้เห็นได้ในทุกวัน แต่สาเหตุที่การรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไม่ส่งผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพนั้นอาจเป็นเพราะนักท่องเที่ยวได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยปราศจากการตีความหรือไม่ได้ให้ความสำคัญกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับก็มีความเป็นไปได้

สรุป

ผลการวิจัยปรากฏว่า นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 440 คน เป็นเพศหญิงจำนวน 266 คน (ร้อยละ 60.5) และเป็นเพศชายจำนวน 174 คน (ร้อยละ 39.5) ซึ่งกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 30 ปีและต่ำกว่า และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีอายุระหว่าง 31 - 45 ปี ทั้งนี้อายุโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 31 ปี โดยอายุน้อยที่สุดคือ 18 ปี และอายุมากที่สุดคือ 86 ปี

สำหรับการประกอบอาชีพปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักเรียน/นักศึกษา จำนวน 205 คน (ร้อยละ 46.6) และกลุ่มตัวอย่างที่มีน้อยที่สุด คือ แม่บ้าน จำนวน 8 คน (ร้อยละ 1.8)

ระดับการศึกษาสูงสุดของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น-ปลาย หรือเทียบเท่า จำนวน 254 คน (ร้อยละ 55.7) และกลุ่มตัวอย่างที่น้อยที่สุดคือไม่ได้ศึกษา/ประถมศึกษา จำนวน 29 คน (ร้อยละ 6.6)

ในส่วนของรายได้เฉลี่ยต่อเดือนปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน อยู่ที่ 10,000 บาทและต่ำกว่า จำนวน 259 คน (ร้อยละ 58.9) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,001 - 20,000 บาท จำนวน 81 คน (ร้อยละ 18.4) ทั้งนี้รายได้เฉลี่ยต่อเดือนโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างอยู่ที่ 14,521 บาท โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยที่สุดคือ 3,000 บาท และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากที่สุดคือ 80,000 บาท

ในส่วนของการประกอบอาชีพการทํากิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทํากิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 340 คน (ร้อยละ 77.3) และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เคยมีประสบการณ์การทํากิจกรรมด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจำนวน 100 คน (ร้อยละ 22.7)

เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยด้านรูปแบบการท่องเที่ยวปรากฏว่า ลักษณะของการเดินทาง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางมาพร้อมกับครอบครัว / ญาติ จำนวน 202 คน (ร้อยละ 45.9) และระบุว่าอื่นๆ เช่น สถานที่ทำงาน จำนวน 12 คน (ร้อยละ 2.2) โดยที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เดินทางด้วยรถยนต์ / รถจักรยานยนต์ ส่วนตัว จำนวน 314 คน (ร้อยละ 71.4) และระบุว่าอื่นๆ เช่น รถจักรยาน จำนวน 12 คน (ร้อยละ 2.7) ซึ่งวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการพักผ่อนหย่อนใจมากที่สุด จำนวน 299 คน (ร้อยละ 68.0) และมีวัตถุประสงค์ในการประชุม/สัมมนา จำนวน 14 คน (ร้อยละ 3.2)

สำหรับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ที่ 1,500 บาทและต่ำกว่า จำนวน 246 คน (ร้อยละ 55.9) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวอยู่ที่ 3,001 บาทและสูงกว่า จำนวน 72 คน (ร้อยละ 16.4) ซึ่งค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 2,190 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวน้อยที่สุดคือ 500 บาท และสูงที่สุดคือ 15,000 บาท

ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลาง จำนวน 249 คน (ร้อยละ 56.6) และ กลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสูง จำนวน 84 คน (ร้อยละ 19.1)

การให้คุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับปานกลางจำนวน

281 คน (ร้อยละ 63.9) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีการให้คุณค่าต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับต่ำ จำนวน 62 คน (ร้อยละ 14.1)

ความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับปานกลาง จำนวน 240 คน (ร้อยละ 54.5) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศในระดับสูง จำนวน 81 คน (ร้อยละ 18.4)

การเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ปรากฏว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรีในระดับปานกลาง จำนวน 290 คน (ร้อยละ 65.9) และกลุ่มตัวอย่างส่วนน้อยมีความเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรีในระดับต่ำ จำนวน 65 คน (ร้อยละ 14.8)

เมื่อทำการเปรียบเทียบความสัมพันธ์ระหว่างการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี กับตัวแปรอิสระทั้งหมดปรากฏว่า การเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มี 3 ตัวแปร คือ เพศ อายุและวัตถุประสงค์ในการท่องเที่ยว นอกจากนี้ตัวแปรที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จำนวน 2 ตัวแปร คือ รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว และตัวแปรที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 มีจำนวน 4 ตัวแปร คือ อาชีพ ระดับการศึกษา การให้คุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ในส่วนของปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กรณีศึกษาแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ซึ่งนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้ให้ความคิดเห็นว่าเรื่องขยะในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของนักท่องเที่ยวยั่งยืน และการท่องเที่ยวที่ถูกทำลาย เป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการเป็นนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ ในขณะที่เดียวกันก็เสนอแนวคิดในการณรงค์เรื่องความสะอาดและการทิ้งขยะ การณรงค์และอนุรักษ์สิ่งมีชีวิต รวมถึงเสนอแนะให้จำกัดเวลาหรือจำนวนคนในการเข้าชมภายในถ้ำต่อ 1 วัน และเพิ่มจำนวนมัคคุเทศก์เพื่อรองรับจำนวนของนักท่องเที่ยวยั่งยืน

สำหรับลักษณะของนักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวที่แหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ได้ให้ทรรศนคติไว้ว่า นักท่องเที่ยวยั่งยืนที่มีคุณภาพควรมีลักษณะสำคัญมากที่สุดเกี่ยวกับการมีจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงมีพฤติกรรมที่ไม่ส่งผลกระทบต่อ รบกวนหรือทำลายวิถีความเป็นไปของธรรมชาติ มีความรักและตระหนักในคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ความเคารพต่อแหล่งท่องเที่ยว รวมถึงปฏิบัติตามต่อประชาชนในชุมชน ด้วยความสุภาพ อีกทั้งต้องมีความรับผิดชอบต่อตนเอง รวมถึงปฏิบัติตามกฎและคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่หรือมัคคุเทศก์ด้วย

ข้อเสนอแนะ

เพื่อเป็นการส่งเสริมนักท่องเที่ยวให้มีความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพ ทางภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องสนับสนุนให้มีการศึกษาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพิ่มมากขึ้น โดยเพิ่มเนื้อหาความรู้ที่เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรวมถึงความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศลงในบทเรียน ชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษา อันเป็นการศึกษาภาคบังคับ นอกจากนี้ควรสนับสนุนให้มีกิจกรรมนอกห้องเรียน เช่น การทัศนศึกษาในแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การเข้าค่ายเพื่อเรียนรู้วิถีชีวิตท้องถิ่น โดยกิจกรรมเหล่านี้จะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้สัมผัสและเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ซึ่งจะส่งผลให้เกิดจิตสำนึกที่ดีต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อันเป็นจุดเริ่มต้นของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั่นเอง นอกจากนี้ภายในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศแต่ละแห่ง ควรสนับสนุนให้มีการจัดนิทรรศการ แผ่นป้ายหรือสื่อต่างๆ ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความรู้เกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมให้แก่นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจ ซึ่งจะเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการให้คุณค่าเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี

ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวประเภทถ้ำ จังหวัดราชบุรี ได้ให้ทัศนคติของการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพเอาไว้หลากหลาย แต่ได้เน้นในประเด็นของการมีจิตสำนึกในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ และต้องมีพฤติกรรมการท่องเที่ยวที่ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศหรือทำลายวิถีความเป็นไปของธรรมชาติ พร้อมทั้งจะต้องมีความรักความตระหนักรู้ต่อคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย นักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพจะต้องมีความรับผิดชอบในการท่องเที่ยวของตน กล่าวคือนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพจะต้องไม่แสดงพฤติกรรมที่สร้างความเดือดร้อนต่อนักท่องเที่ยวคนอื่นรวมถึงสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น และไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมภายในแหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรมหรือได้รับผลกระทบด้านลบ ดังนั้นการสนับสนุนลักษณะนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพในทัศนคติให้เป็นความจริงได้นั้น จะต้องได้รับความร่วมมือจากทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประชาชนในชุมชนท้องถิ่น และที่สำคัญคือตัวของนักท่องเที่ยว ที่จำเป็นต้องเรียนรู้การเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีคุณภาพและจะต้องนำไปปฏิบัติเพื่อให้การท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นการท่องเที่ยวเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง

วารสารวิทยบริการ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

ปีที่ ๒๔ ฉบับที่ ๑ มกราคม-มีนาคม ๒๕๕๖

เจิมจิต แยมผกา

เอกสารอ้างอิง

- กมลลา สุพรรณ. (2539). พฤติกรรมการท่องเที่ยวของเยาวชนในกรุงเทพมหานครที่มีต่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในสถานที่ท่องเที่ยว. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อม, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- กานติมา วัฒนาวณิชช. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศคุณภาพของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา ตลาดน้ำตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประชากรศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล.
- ชลารพรรณ ลิขิตวศินกุล. (2534). ปัจจัยที่มีผลต่อความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของมัคคุเทศก์. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิทยา เกียรติวัฒน์. (2543). ความเป็นนักท่องเที่ยวเชิงนิเวศของนักท่องเที่ยวชาวไทย กรณีศึกษา อำเภออุ้มผาง จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเทคโนโลยีการวางแผนเพื่อพัฒนาชนบท มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศิริวรรณ ปานปรีดา. (2549). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการท่องเที่ยวทัวร์คลองของนักท่องเที่ยว ณ บริเวณตลาดน้ำตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล นางสาวเจิมจิต แยมผกา

วัน เดือน ปีเกิด 11 กันยายน พ.ศ. 2527

สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร, ประเทศไทย

วุฒิการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร พ.ศ. 2546 - 2550
ศิลปศาสตรบัณฑิต (ภาษาญี่ปุ่น)
มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2552 - 2555
ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สิ่งแวดล้อม)

ที่อยู่ปัจจุบัน 22 หมู่ 2 ถนนบางบอน 4 แขวงหนองแขม
เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร 10160
โทรศัพท์ 086 - 7576667
E-mail : eternal_chains@hotmail.com
